

Hogyan lehetne megjavítani Szeged közvilágítását.

Írta: Wimmer Fülöp.

Fenti cím alatt a »Délmagyarország« vasárnapi számában megjelent cikk tartalmát nem hagyhatom szó nélkül, mert noha a cikk íróját nem ismerem, leszögezhetem egyrészt, hogy a cikk azon tendenciája, hogy a tanácsot, illetve a polgármester urat nyílt állásfoglalásra készítse, feltétlenül helyes, de a cikk azon része, amely ezen célt szolgálni kívánja, olyan, mintha az a gázgyár igazgatósági irodájából került volna ki.

Talán helyesebb járok el, ha polemikában a cikk menetéhez alkalmazkodom és sorra véve az abban foglalt állításokat, mindjárt jelentkezem mint olyan, aki igenis az összes megoldási módok között, m. p. mindkét részről a legmegfelelőbbnek tartom a gáz és villamossági üzem közös részvénytársaság által történendő lefolytatását.

Itt mindjárt »vörös fonál«-ként kívánom megjelölni azt az irányt, amely a gázgyári kérdésekben leginkább alkalmas, hogy bennünket állandóan vezessen. Tanuljunk az ellenféltől, amely a közös részvénytársaság ügyében meglehetősen körültekintéssel, a kölcsönös érdekek szemelőtt tartásával kidolgozott ilyen tervet kezdetben helyeselt ugyan, de mielőlt látta, hogy túlzott követeléseit ezen keretben nem érvényesítheti, az egész eszmét visszautasította.

Ezen a kiküldött kisbizottság által letárgyalt tervnek az volt egyik legfőbb előnye, — anélkül, hogy a gázgyárat lényegesen túlterhelte volna, — hogy a városnak az így közösen alapított és közösen vezetendő részvénytársaság létesítéséhez az első években pénzre szüksége nem volna; mindazonáltal a gázgyár ma és évek óta kétségtelenül jóval nagyobb tiszta haszonnal dolgozik, mint a cikkben említett 8 százalék.

A gázgyárnak azon eljárását, — amely szerint dacára annak, hogy 1935 október 31-én összes berendezését és 40 év alatti össz-szereményét ingyen kell a városnak átadnia, amely átadástól ma már alig 9 év választja el, — mégis újabb nagy befektetéseket eszközöl, — én már hónapokkal ezelőtt a közgyűlésen szóvá tettem és kértem a szükséges óvintézkedéseket az ellen, nehogy esetleg újból egy oly kellemetlen meglepetés érjen bennünket, mint az 1920. évi átadási kötelezettség alkalmával, úgyhogy a vasárnapi cikk ezen részére csak annyit mondhatok, hogy a gázgyár evidensen a városi tanács annyira nem megfelelő eljárásából meríti azt a reményt és azt a bátorságot, hogy még ma 9 évvel az ingyenes átadás előtt új befektetéseket eszközöl.

A döntőbíróra nézve újból csak a fenti »vörös fonálra« utalok, mely szerint nyugodtan alkalmazhatjuk eljárásunkat ahhoz, hogy az ellenfél hogyan viselkedik és mivel látjuk, hogy a gázgyár nyugodtan és szívesen nézi, sőt élvezzi a döntőbíró utolsó határozatát, egész nyugodtan már ebből is meritem azon meggyőződést, hogy igenis helyénvaló és a város érdekében áll a döntőbíró megszüntetése és ezzel az általa hozott összes határozatok megszüntetése, mert a szénárak és munkabérek alapos vizsgálata bizonyítja azt, hogy nincs és nem lesz joga a gázgyárnak a mai árakat a békeárak alapján felemelni.

Nagyon kívánatos volna a vasárnapi cikkíró azon várákozása, hogy a kormány helyt fog adni a közgyűlés kívánságának, ha az ugyan ezáltal tényleg felterjesztetik. Ezzel szemben leszögezem azt a tényt, hogy mindig az én indítványomra az utolsó 2—3 évben legalább is háromszor határozta el a közgyűlés a döntőbíró megszüntetése iránti kérvény felterjesztését, anélkül, hogy valaha eredményt hallottunk volna. Talán a ládafiókban tartott akta itt is szerepet játszik.

Neveltséges azonban az az állítás, hogy a döntőbíró a gázgyárnak évenként 400 millióba kerül, a tény az, hogy egy fillérbe sem azon díjazáson felül, amelyek a felek, tehát a gázgyár is, a döntőbíró utolsó határozata fejében három év előtt fizettek.

Tévedésben van a cikkíró, amikor a közvilágításról beszél, mert éppen a közvilágítás árát emelte fel a döntőbíró, szerintem teljesen jogtalanul, úgyhogy ezirányban csak előnye lehet a városnak, azt pedig, hogy egyrészt a kereskedőket, vállalkozókat, iparosokat stb. nagy egységárral terheli meg és ennek ellenében a köztisztviselőknek kisebb engedményeket nyújt, a város, ha helyénvalónak tartja, később is mindig megteheti.

Nem helytálló az az állítás sem, hogy a városnak a döntőbíró megszüntetése után nem lesz joga a gáz- és villanyárak magasságára befolyást gyakorolni, mert hiszen mielőlt a döntőbíró megszüntik, feléled az eredeti szerződés, mely az árak mindenkor megállapítására nézve igenis a szükséges megállapításokat tartalmazza. Akármennyire nem megfelelően vezet a város a gázgyárral szembeni ügyeket az én meggyőződésem szerint is, a vasárnapi cikk írójának azt a gyanuját, hogy a

város a legolcsóbb árak megállapítására nem fog törekedni, mivel a bruttó bevételből 5 százalékot kap, nem oszthatom.

E sorokat pedig nemcsak azért írom, hogy a cikk téves állításait megcáfoljam, de főleg azért, hogy természetesen én is — hiszen ennek minden alkalommal kifejezést adtam — a külvárosrészek mielőbbi rendezését és mivel aránylag ez legkönnyebben lehetséges, egyelőre megfelelő világitást kívánom, de természetesen úgy, hogy ez ne történjék oly lehetetlen módon, hogy minden teher a várost és minden jövedelem és nyereség a gázgyárat illesse. Nem kételkedem abban, hogy a városi tanács által a szombati gyűlésen ez ügyben történt első konkrét lépése teljes eredménnyel fog

járni, ha a gázgyárral való főtárgyalásokat kellő szakszerű előkészítéssel, de főleg azzal a határozottsággal és eréllyel fogja vezetni, amely a taktikázásban felülmulhatatlan gázgyárral való tárgyalásokban szükséges, hiszen a vasárnapi cikkíró által megállapított azon helyzet, — hogy a gázgyár, noha életfonalá csak 9 évig tart már, úgy tesz, mint hogyha ez örökkévalóság volna és éppen az általam említett taktikázással mintegy nyugodtan bevérdja mindannyiszor a város közlekedését, — megköveteli azt, hogy ezzel a taktikával szemben a város époly ügyes és ismétlem főleg céltudatos eljárását kövessen nehogy a most már döntőleg fontos kérdésekben a város megint alulmaradjon.

Fokozódik az influenzajárvány, de egyetlen spanyolnátha sem fordult elő Szegeden.

(A Délmagyarország munkatársától.) Az kerületi tisztiorvosok naponkénti jelentése szerint a könnyebb lefolyású influenza mindinkább erősödik Szegeden. Nagyon sok olyan szegedi család van, ahol a családfőtől kezdve mindenki ágyban fekszik. A rendőrségen Véber Árpád, Schön Károly rendőrkapitányok és Lipkay Zoltán rendőrfogalmazó betegek meg a törvényszéken több bíró és hivatali tisztviselő volt kénytelen beteget jelenteni. A vasutnál, postán és más állami hivatalokban szintén tömeges influenza-megbetegedések fordultak elő.

A tisztiorvosok jelentése szerint ezeknek a betegségeknek azonban *semmi közülük nincsen a spanyolhoz*. Kivétel nélkül könnyű lefolyásúak. Súlyosabb természetű megbetegedésről még nem érkezett jelentés.

Budapest, január 18. A népjóléti minisztériumban az influenza elterjedéséről ma a következő kommunikét tették közzé: A székesfővárosi tisztiorvosi hivatal jelentése szerint a hétfői nap folyamán 34 egyén betegedett meg influenzában, ezek házilag kezeltnek. A kórházba 46 beteget szállítottak be, ezek közül csak 40 bizonyult influenzásnak,

a kórházban ápoltak közül 10 esethez lársultak szövődmények, (mégpedig tüdőgyulladás 8, középfülgyulladás 2 egyénnél), haláleset egyáltalán nem fordult elő. A vidékről beérkezett jelentések szerint nagyobb számban fordultak elő influenzás megbetegedések a bácsbokrogye megyei Nagybaracska községben. A szövődményes esetek száma ott 4. Haláleset egy esetben sem fordult elő. A honvédségnél nagyobb számu megbetegedések voltak Kőszegen, Győrben, Pécsen, Sopronban, Nyiregyháza, Szegeden, Miskolcon, Székesfehérváron, Szombathelyen és Budapesten. A megbetegedés jellege általában véve mindenütt könnyű, súlyosabb lefolyású eset mindössze 13 volt. Haláleset egy sem fordult elő.

Budapest, január 18. A tisztifőorvos az influenza járványról a következő jelentést adta ki: A hétfői nap folyamán a főváros területén spanyolnáthás megbetegedés nem fordult elő. Influenzában megbetegedett és lakásukon ápolnak 31 egyént, kórházba szállítottak 46 beteget. A kórházban ápoló betegek közül 8 egyénnél tüdőgyulladás lépett fel, haláleset nem történt.

Ujabb helyszíni szemlét rendeltek el a szentesi rablógyilkosság ügyében.

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország többször beszámolt a szentesi borzalmas rablógyilkosságról, amelynek tettesét Faragó Antal rovtomultu lakatossegéd személyében nemrégén elfogta a szentesi rendőrség. Faragó azóta a szegedi ügyészség foglya. Bűnösségét azonban eddig csak feltevések bizonyították. Faragó tagadta a borzalmas bűncselekmény elkövetését, bizonyítékokat pedig a vád eddig nem tudott produkálni. Így történt azután, hogy a szentesi rendőrség új nyomozást kezdett el anélkül,

hogy bármilyen eredményt is ért volna el.

Az ügyészség a napokban azután újabb kutatást rendelt el ez ügyben. Az új nyomozást és az új helyszíni vizsgálatot Zombory János vizsgálóbíró ejti meg, aki kedden délelőtt már ki is utazott Szentesre. Az új vizsgálat lefolytatása tisztázni fogja azt a kérdést, hogy a letartóztatott Faragó Antal követte-e el a szentesi rablógyilkosságot, vagy pedig olyan más egyén, akinek személye még ismeretlen a nyomozó hatóságok előtt.

„Gróf Klebelsberg eredeti álláspontjához hiven egri mandátumát szándékozik megtartani.“

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország mai számában részletesen beszámoltunk azokról a bonyodalmakról, amelyek az egységes párt szegedi mandátuma körül keletkeztek. Megirtuk, hogy a mandátumot a kultuszminiszter nem tarthatja meg pártpolitikai okok miatt, a második jelöltnek, Sztéryni József bárónak pedig nem kell, mert a Budapesten járt szegedi küldöttség szerint a város közönsége Klebelsberg Kunó grófhoz ragaszkodik. A listán utána következő két jelölt a felsőházba került és így az első szabad ember Bokor Pál helyettes polgármester. Ebben a pillanatban a helyzet így fest, természetesen minden oldalon megindultak a kombinációk.

A szegedi kormánypárti körök kombinációja szerint Szegednek még is csak Klebelsberg Kunó gróf lesz a kormánypárti képviselője. Ezért a megoldásért harcol a polgármester és az egyetem, viszont Sztérynyinek is nagy tábor van a szegedi egységes párt keretein belül. A mandátum sorsának kérdése Budapesten intéződik el, szinte teljesen függetlenül a szegedi csoportok kívánságaitól, sőt már el is intéződött, amint azt a kormányhoz egészen közelálló és jól informált egyik lap mai

számában jelenti.

»Egészen merész kombinációk jelentek meg egyes kerületekkel kapcsolatban, — írja a lap. Így többek között konkrét formában híresztelték, különösen *fajvédő oldalról*, hogy gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter szegedi mandátumát fogja megtartani és az egri valamint a komáromi kerületekben ilyen formán új választást irnak ki. A *hir természetesen minden komoly alapot nélkülözött, bár a kultuszminiszter egymásután kiadott cáfolatai ellenére a fajvédők rendületlenül kitartással lanszirozzák Klebelsberg »végleges elhatározását«*. A tényállás viszont az, hogy Klebelsberg Kunó gróf változatlanul, eredeti álláspontjához hiven, *egri mandátumát szándékozik megtartani*, Szeged város listájának első helyéről lemond és Sztéryni József báró lesz minden *fajvédő híresztelés ellenére Szeged kormánypárti képviselője.*»

Szegeden ezzel szemben a »beavottak« már arról beszéltek, hogy Sztérynyt *jelsőházi taggá* nevezik ki.

Képkerekezési műhely

HOFFER és TÁRSA Szeged, Iskola ucca 18. szám. 109